ANUL IV. - No. 24
15 OCT. 1928.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar și în Românul necinstit și înstrăinat!“

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine”
Apare la 1 și 15 a fiecărei luni

CUPRINSUL:

A. C. Cuza: Chemare.
Knud Flemming: Moartea lui Kitchener și mâna ocultă.
Dr. L. Isaicu: Procesul bolșevic.
In legătură cu procesul bolșevicilor, ce se judecă la Consiliul de Războiu din Cluj.
Congresul U. N. A. L.
I. Dilea-Venețianu: Cifre cari vorbesc.
N. Popa: „Patria“ din Cluj și Jidanii.
Șt. Peneș: Naționalismul în sport.
Mișcarea cooperatistă dincoace de munți.
Informațiuni: Poșta Administrației. — Originea lui Viktor Aradi. — Carte importantă. — „Foaia diecezană“ din Caransebeș are de colaborator pe un prim-rabin. — Situații din jud Turda — In ciuda adversarilor noștri L. A. N. C. lucrează.

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. LAZAR ISAICU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CLUJ, STRADA BOB N-rul 7.

TIPOGRAFIA NAȚIONALĂ S. A.
STR. REGINA MARIA N-rul 4.

© BCU CLUJ

ANUL IV. — Nr. 24 Cluj, 15 Octomvrie 1928

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine"

Președinția L. A. N. C.

CHEMARE

Frați Creștini,

Zece ani de muncă, de îndurări, de străduinți, au trecut dela marele războiu, în care, cu jertfe nespuse de vieți și de bunuri, ați făruit unirea neamului, într'o singură Românie.

In timpul acesta, celelalte popoare și-au îndreptat starea lor și au propășit. Poporul românesc, numai el, stă pe loc și în unele privinți, a dat îndărăt.

Suferințele copleșesc toate clasele. Nu este Român, care să fie mulțămit, în orice ramură ar fi, pe toată întinderea țării.

Această stare de suferință obștească, își are izvorul în următoarele cauze imediate:

Dările prea mari: secătuesc vlaga oamenilor și împiedecă strângerea economiilor, ca să se poată aduna — în mânile Românilor — capitalul, necesar muncii producătoare și bunei stări generale.

Risipa și fraudele: împrăștie o mare parte a dărilor, adunate dela contribuabili, cari și-au rupt pânea dela gură, ca să le plătească și pe cari Statul le cheltuește, fără nici un folos pentru dânșii: cu funcționari prea numeroși, inutili; cu diurne și misii; cu automobile de lux; cu banchete oficiale; cu lucrări rău făcute. Lăsând, în acelaș timp, ca averea țării să fie prădată, de către chiar acei, cari sunt puși să o apere.

Jidanii paraziți: cari nu produc nimic, ci trăiesc numai, ca trântorii, din exploatarea muncii producătoare, în deosebi, a sătenilor, scăzând prețurile productelor, pe cari le cumpără, dela dânșii și scumpind mărfurile, pe cari le vând. Astfel, nu prin muncă, ci prin înșelăciuni și prin speculă necinstită, Jidanii au pus mâna pe toate avuțiile, pe exploatări, pe păduri, pe pământuri, pe bănci, pe comerț, pe industrii, pe meserii, pe profesiunile libere — cu excluderea Românilor din toate aceste ramuri de activitate — și năvălind acum la funcțiile publice.

Nici un Român nu este primit în prăvăliile, în băncile, în industriile, în meseriile cuprinse de Jidani, decât doar numai pentru muncile cele mai grele, rău plătite și istovitoare. Pecând Jidanii stau și se uită, primind lefuri mari.

Starea de suferință, a nației românești, se datorește, așa dar, acestor trei cauze mari, de istovire a puterilor ei: cari au ca urmare sărăcia Românilor și nemulțămirea obștească.

Dar aceste trei cauze de istovire națională, ele însile: *de unde provin?*

Ele provin, desigur, dela acei, cari au avut putința să le înlăture, din timp — și nu le-au înlăturat.

Frați Creștini,

De șasezeci de ani — dela 1866 și până astăzi — *partidele,* guvernează, țara, cu puteri absolute.

„Partidele", așadar, au răspunderea imediată a stării de suferință în care se află națiа românească.

Dările prea mari: se datoresc „partidelor", care le-au pus, crescând din an în an, pentru că nu le-au ajuns niciodată, să-și poată mulțămi partizanii.

Risipa și fraudele: se datoresc „partidelor", din rândurile cărora ies risipitorii și fraudatorii — deputați, senatori, vice președinți ai corpurilor legiuitoare, primari, prefecți, ingineri, avocați ai Statului, și chiar magistrați — cum s'a văzut mai bine, acum în urmă, cu fraudele petrolifere.

Jidanii paraziți: îi datorim tot „partidelor" — pentru că numai, cu sprijinul plătit al partizanilor lor — stăpâni pe toate guvernele — au putut ei să cuprindă țara, precum au cuprins-o, cu înlăturarea Românilor.

Astăzi, se vede ce este:

Clasa rurală, a țărănimii — singură, cu adevărat, producătoare — este strâmtorată de toate nevoile, scăzând, din cauza aceasta, însăși producția ei.

Clasa de mijloc, a comercianților și meseriașilor români, se împuținează pe fiecare zi, — din cauza concurenței jidănești necinstite.

Clasa conducătoare, românească, nu are putința să se dezvolte, din cauza lipsei mijloacelor de existență, a clasei rurale și a clasei de mijloc, sărăcite de Jidani.

Orașele României, sunt orase jidănești, deocamdată cu administrație mixtă: de Jidani, administrând efectiv și Români figuranți.

In fața acestei stări de lucruri, văzută de toți, rușinoasă, două întrebări ni se pun:

Unde mergem? Dela cine putem aștepta mântuirea?

Unde mergem? Dacă nu vom lua grabnice măsuri de apărare a nației românești, pe pământul ei:

Clasa rurală, a țărănimii va sărăci tot mai mult și va trebui să emigreze în alte țări. *Clasa de mijloc,* românească, va scădea mereu. *Clasa conducătoare,* se va înstrăina progresiv.

Orașele României, se vor desnaționaliza complect, ajungând a fi, și ca administrație, orașe curat jidănești, așadar și fără Români figuranți.

România va fi a Jidanilor.

Dela cine putem aștepta mântuirea? Dacă starea de suferințe de astăzi, care primejduește însăși

© BCU CLUJ

existența nației românești, se datorește „partidelor“:

Nu dela „partide“, putem aștepta mântuirea.

„Partidele“, sunt partizanii, cari le alcătuesc și cari caută numai: să se îmbogățească repede, cât sunt „la putere.“

Deaceea comit toate abuzurile și jafurile: în tovărășia Jidanilor, de cari sunt nedespărțiți.

Dacă ar fi să intervină unii conducători, cinstiți, ai vreunui „partid“, împotriva partizanilor necinstiți: „partidul“ s'ar desființa, întrucât nu există decât numai prin partizani, cari doar de-aceea se înscriu în „partide“, să-și facă interesele lor personale.

De interesele țării, nu se ocupă nimeni.

Cauza o cunoaștem:

„Nația reală“, dela care Constituția, zice, că „emană toate puterile“ — nefiind pe deplin formată — i s'au substituit „partidele“, cari o cărmuesc abuziv, ca *„nație constituțională“*, în lipsa oricărui control.

Aici se vede, că răspunderea stării nenorocite, de astăzi, o poartă nația însăși — *nevinovată* — care nu a putut să reziste „partidelor“.

Toată vina, o au cărturarii: preoți, învățători, dela sate, institutori, profesori, secundari și universitari cari în totdeauna, au renunțat la controlul activității partidelor, trecând din partid în partid în alegeri, ca să-și facă trebile lor, cu toate guvernele, de cari se lasă a fi corupți.

Fiecare preot, voește să fie stavrofor, protopop, sau revizor. Fiecare institutor, voiește să fie inspector. Fiecare profesor universitar, voește să fie orice, dar mai ales: să i se dea „misii“, diurne și cheltueli de „laboratorii“.

Pentru un loc, două trei — de revizori, inspectori, directori — se bat patruzeci și votează toți: „cu guvernul“! Oricare guvern, oricum ar fi. Pentru câteva mii de lei, își vând sufletul, cărturarii cei mai de seamă ai țării: în frunte cu „savanții“ Universităților românești!

Colegiile universitare, cu „laboratoriile“ — în totdeauna guvernamentale, pe rând, ale tuturor guvernelor — sunt dovada acestei ne mai închipuite rușini.

Așa se face, că „partidele“ — având pururea sprijinul plătit, din banii țării, al celor de sus, „cărturari“ — nesocotesc, fără teamă, pe cei de jos și toate interesele cele mai sfinte ale nației românești: *lipsindu-le opunerea conștiinței naționale active, în primul rând, a „învățaților“,* pe care îi cumpără.

In modul acesta, partidele asociate cu Jidanii, stăpânesc România — prin corupție și teroare — istovind puterile ei.

In contra acestor „partide“ — fără idei, cari să le deosebească, fără doctrine și fără programe, cari să le disciplineze, determinând acțiunea lor, în concordanță cu interesele nației — se ridică: *„Liga Apărării Naționale Creștine“.*

Frați Creștini,

Liga nu este partid; nu voește să fie partid; nu va fi nici-odată partid.

Liga nu are „interese de partid“. Liga nu are „partizani“.

Liga stă în afară și mai presus de „partide“.

Organizația L. A. N. C., nu se reduce la membri înscriși în registre, ci are la bază marea mișcare națională a timpului nostru, în rândurile căreia intră în cadrele sale active, toți acei cari voesc să lupte disciplinați și uniți, pentru realizarea ideei, a doctrinei și a programului său: cu excluderea dela sine, imediată, a celor cari ar voi să se folosească de dânsa pentru interesele lor personale, — transformând-o în „partid“, — sau s'ar amesteca, în orice fel, cu Jidanii.

In trei cuvinte, se rezumă legătura dintre membri organizației L. A. N. C.

Idee, doctrină, program.

Munca cinstită, efectivă, disciplinată, pentru apărarea națională creștină — dovedită prin fapte, de orice moment — este măsura comună a tuturor. Cine nu muncește, nu face parte din L. A. N. C.

Astfel, în deosebire de partide — fără idei, fără doctrină, fără programe — L. A. N. C. își are în ideea, în doctrina, în programul său: *garanția existenței sale ca Ligă și controlul permanent, automatic, al sinceritătii membrilor săi.*

Infățișând aceste garanții, L. A. N. C. îndeplinește o înaltă misiune istorică:

L. A. N. C. singură este azi în măsura să înlăture cauzele de istovire a nației românești: formând conștiința sa națională, ca putere activă — de apărare de sine — și stăruind să-și înfăptuiască programul.

Programul L. A. N. C., umărește următoarele scopuri:

I. **Intărirea clasei rurale:** prin ușurarea dărilor; prin înlesnirea creditului, ca să se asigure prețul deplin al muncii sătenilor, la vânzarea productelor; prin înlăturarea scumpetei mărfurilor ce li se vând; prin organizarea producției; prin învățătura temeinică; prin sprijinul neadormit al unei administrații cinstite, cu înlăturarea abuzurilor.

II. **Refacerea clasei de mijloc:** prin admiterea numai a Românilor, la licitațiile pentru lucrările și furniturile publice; prin înființarea de credite pentru comercianții și meseriașii români; prin desvoltarea sindicatelor românești; prin rezervarea școlilor de meserii și de comerț, pentru Români.

III. **Formarea clasei conducătoare:** prin educația ei, impunând în toate școlile, ca o datorie a profesorilor, desvoltarea conștiinței naționale românești și creștine; prin ocrotirea talentelor; prin rezervarea strictă a funcțiilor publice pentru Români; prin scăderea taxelor școlare și eftinirea cărților, pentru ca această clasă să se poată reînoi cu elemente românești, astăzi îndepărtate, din cauza că nu își mai pot întreține copiii prin școli, pe cari le ocupă Jidanii.

IV. **Inălțarea Bisericii:** prin cultura și însuflețirea pastorală creștină a preoților; prin îmbunătățirea soartei slujitorilor altarului, scutindu-i de grija existenței; prin așezarea învățământului religios, pe baza Noului Testament, putând singur să formeze o conștiință religioasă temeinică, în lipsa căreia Biserica creștină, legată de erorile și ororile Vechiului Testament, a Jidanilor, se compromite cu dânsele imediat, chiar în mintea școlarilor, cari apoi, ca oameni, nu vor mai avea nici o religie, și se vor îndepărta de Biserica lor, pe căi rătăcite.

V. **Organizarea armatei:** prin naționalizarea absolută a cadrelor ei, încredințând paza țării numai Românilor, ca să nu mai fim trădați de Jidani, cum am fost; prin înzestrarea oștirii cu toate mijloacele, ca să-și poată îndeplini înalta ei chemare de apărare a nației și de desvoltare a virtuților ostășești în sânul societății, ca școală de educație națională; prin împroprietărirea regimentelor, cu pământ de cultură, cari să servească întreținerii lor și învățământului agricol, ca ferme model.

VI. **Naționalizarea orașelor:** prin împroprietărirea Românilor, în centrele lor, cu exproprierea urbană a Jidanilor, cari le-au cuprins, datorită numai surprinderii, înșelăciunii și fraudei; prin colonizarea periferiilor, împroprietărind pe Români în suburbii, cărora să li se dea toată ocrotirea, din partea autorităților;

© BCU CLUJ

prin rezervarea administraţiei oraşelor, numai Românilor. Căci este numai o rătăcire contrară bunului simţ şi o ruşine: ca oraşele — în cari se concentrează interesele superioare, de cultură şi conducere politică a naţiei româneşti — să fie administrate de Jidani.

VII. **Eliminarea Jidanilor:** prin măsuri legale, riguros aplicate făcându-i să plece ei singuri din România.

Toate aceste măsuri — având de scop *eliminarea Jidanilor paraziţi* — expuse pe larg în programul L. A. N. C., sunt măsuri întru totul posibile: chiar în cadrul Constituţiei, dela 28 Martie 1923, care ni s'a impus de străini, prin tratate în fiinţă.

Suntem în dreptul nostru şi liberi:

Să naţionalizăm armata, cum au făcut Turcii; să proporţionalizăm beneficiile şcolilor, a comerţului, a industriei, a întreprinderilor, a profesiunilor libere, cu numărul diferitelor categorii, cari formează poporaţia totală a ţării, cum prevăd însăşi tratatele, şi cum s'a şi făcut în Ungaria; să rezervăm funcţiile publice pentru Români, pentru ca marea majoritate să nu fie cârmuită de minoritate; să expropriem pe Jidani, pentru cauza de utilitate naţională, cum am expropriat pe Români; să apărăm satele de parazitism; să ocrotim sănătatea publică, prin monopolul farmaciilor; să garantăm statul de pagube, luând măsuri împotriva licitaţiilor frauduloase; să desfiinţăm legea numelui; să împărţim scontul Băncii Naţionale, cum înţelegem, fără ca cineva să poată protesta, că am sprijinit cooperativele româneşti, în interesul producţiei, şi pentru înlăturarea speculei parazitare a banilor.

„Partidele", nu aplică aceste măsuri legale, necesare: nu pentru că nu ar fi posibile — *„din cauza străinătăţii"* — ci pentru că partizanii lor sunt **tovarăşi cu Jidanii.**

Fraţi Creştini,

Naţia românească nu se poate desvolta — pe pământul ei — decât prin eliminarea Jidanilor.

Am spus-o, şi repetăm pentru acei ce tot încă nu înţeleg:

Pământurile, pădurile, exploatările, comerţul, industriile, profesiunile libere, funcţiile publice — nu pot fi decât: sau ale Jidanilor, sau ale Românilor. Oraşele nu pot fi, decât: sau oraşe jidăneşti, sau oraşe româneşti. Cultura — presa, literatura, arta, politica — nu poate fi, decât: sau jidănească, sau românească, după cum sunt şi acei, cari o reprezintă, Jidani, sau Români?

Toate acestea, se vede că sunt acum progresiv *jidăneşti:* cu excluderea Românilor.

Faţă de complicitatea „partidelor" — care ajută această excludere a Românilor, de către Jidani:

Viitorul naţiei româneşti, stă numai în izbânda „Ligii Apărării Naţionale Creştine".

Sau luptăm împreună cu dânsa — **uniţi:** sau perim!

Strângeţi-vă aşadar, cu toţii, frăţeşte, în jurul steagurilor cu „Svastica", ale L. A. N. C., în lupta cea sfântă şi mare pentru înfăptuirea mândrei sale devize:

Hristos, Regele, Naţiunea,
România, Românilor.

Preşedintele Suprem al L. A. N. C.

A. C. CUZA.

Iaşi, de „Inălţarea Sf. Cruci" 14 Sept. 1928.

Suprimarea adversarului practicată de Jidani.

Moartea lordului Kitchener.

In articolul întitulat „Morala Talmudului"[1]), scris de Iconomul *Constantin Nazarie,* fost profesor la Facultatea de teologie din Bucureşti, autorul desvălue printre alte precepte, conţinând ură neîmpăcată contra goimilor (creştinilor) şi următoarea regulă de conduită *„tob toif şebegoim harog"*, ceea ce înseamnă pe româneşte: *pe cel mai bun dintre creştini, ucide-l.*

Accentuând încă o dată vinovata uşurinţă cu care au trecut atâtea generaţii de legiuitori creştini peste acest precept, care propovăduieşte crima din adâncul Talmudului, mai amintim altă carte tot de provenienţă jidovească, ce respiră aceeaş ură şi îndemn la crimă ca şi Talmudul faţă de creştini şi anume: „Protocoalele Înţelepţilor Sionului", unde după ce se dau tot felul de sfaturi, cum se distruge mai repede puterea de viaţă a goimilor, se recomandă în fine că *„trebue luate toate măsurile posibile spre a exila de pe pământ pe creştinii inteligenţi".* (Vezi cap. VI.)

In ceea ce urmează cititorul va avea ocazia să constate cum se aplică preceptul din „Protocoale", formulat la 1897 cu ocazia primului congres sionist ţinut la Basel, dar având aceleaşi rădăcini străvechi în sufletul jidovesc ca şi Talmudul unde a fost exprimat pentru prima oară.

Traducem din cuvânt în cuvânt din revista germană „Hammer" No. 509 din 1 Sept. 1923 următorul articol întitulat:

Moartea lui Kitchener şi mâna ocultă.

„Sfârşitul lui Kitchener este ascuns într'un mister, care dacă nici până azi nu a putut fi clarificat, prezintă un interes cu atât mai mare cu cât acei care ţese şi împletesc aceste fire întunecate îşi continuă şi azi opera lor neturburaţi.

Atât este sigur: vaporul „Hampshire" cu care s'a scufundat Kitchener a fost victima unui atentat criminal; — în profitul cui, se poate deduce din următoarele informaţiuni ciudate dar demne de a fi crezute.

Incă prin Iulie 1916 sora lui Kitchener convoacă o adunare publică în Queens Hall din Londra cu tema semnificativă: „Moartea Lordului Kitchener şi mâna ocultă". In această adunare o anumită categorie a populaţiei încă de pe atunci fu învinuită ca autor al crimei.

La 3 August Lordul Alfred Douglas descria întâmplările înaintea unei adunări ţinute în Memorial Hall din Londra, după cum urmează:

„In April şi Mai vaporul „Hampshire" a fost supus unei reparaţii fundamentale în şantierele Harland şi Wolff din Belfast. In mijlocul lui Mai a fost armat şi pus în serviciul unei misiuni speciale. Şeful serviciului secret din Irlanda a condus personal ceata de oameni care aveau să transporte mai multe lăzi pe bord, conţinând documente secrete de o importanţă atât de mare, încât se spunea, că ar fi mai bine ca vaporul să fie aruncat în aer decât ca ele să cadă în mâinile inamicului. Fratele acestui şef al serviciului secret, era şi el într'o înaltă funcţie de stat în Dublin Castle. Astăzi e guvernorul coloniei engleze Queensland în Australia.

Pentru o mai amănunţită descriere

---

[1]) Luat din ziarul „Cuvântul studenţesc" şi publicat ca anexă la traducerea românească a „Protocoalelor Înţelepţilor Sionului" de I. Moţa, ediţia I, Orăştie, pag. 251—57, pe care-l vom publica din nou în unul din numerii viitori.

© BCU CLUJ

a familiei trebuesc menționate și următoarele fapte: Agentul politic secret englez din Praga, cu numele Norman, a murit acolo subit în împrejurări misterioase fapt pe care ambasadorul l-a raportat imediat la Londra cu rugămintea ca rudeniile defunctului să fie avizate. La înmormântare apărură și părinții decedatului, care nu se numea Norman, ci Nathan, ca și unchii săi dintre cari unul era șeful serviciului secret de informații în Irlanda, iar celălalt secretar de stat al finanței irlandeze. S'ar zice că familia Nathan a monopolizat funcțiunile din serviciul secret al Angliei.

După armare „Hampshire" a plecat din Belfast spre Invergordon în vestul Scoției, unde începe canalul caledonic. A ancorat acolo câteva zile, în timpul cărora au dezertat de pe vapor 14 fochiști. Se zice că aceștia au fugit de pe vapor fiindcă au observat pe bord lucruri necurate, care i-au făcut să creadă, că acest vas este un vapor fatal. Se spune, că acești 14 fochiști ar fi fost împușcați mai târziu pentru dezertare, în Tower la Londra. Fapt este, că dintre acești 14 oameni nici unul n'a mai fost văzut și de nici unul nu s'a mai auzit nimic. Ei au dispărut de pe fața pământului fără nici o urmă.

Dela Invergordon „Hampshire" a pornit spre Scapa Flow, unde aștepta pe Kitchener. Acesta înconjurat de un stat major compus din cei mai de seamă specialiști și cu planuri lucrate gata pentru reorganizarea armatei rusești, a făcut în 6 Iulie 1916 pe uscat drumul la Thurse, de unde prin Pontland Firth a fost transbordat cu un distrugător la Scapa Flow. Acolo s'a îmbarcat pe „Hampshire", care în restimp ridicase ancora. Bătea un vânt de vest foarte puternic, aproape o furtună ce devenise atât de violentă, încât amândouă distrugătoarele, cari aveau să însoțească pe „Hampshire" au fost rechemate. Astfel vaporul „Hampshire" a plecat singur din Scapa Flow prin Hoy Sund în Oceanul Atlantic. Sute de oameni îl priveau plecând și conversația locuitorilor se învârtea numai în jurul „marei flote" ce se găsea lângă Scapa Flow. In ziua de 6 Iunie 1916 exact la orele 8½ seara, spectatorii fură speriați de o flacără albă urmată de o bubuitură surdă ce venea dinspre „Hampshire", urmată imediat de o a doua explozie și mai puternică. Oamenii de pe uscat — firește — fugiră din casele lor spre țărm pentru a salva naufragiații și resturile vaporului.

Ceasuri întregi rămășițele lui „Hampshire" pluteau pe valuri. Din Birsay s'a telefonat imediat la Stromness, proxima stațiune, după un vapor de salvare, cerându-se ajutor grabnic. De-abia 5 ore după strigătul de ajutor un vas de salvare a fost permis să plece în larg și după un drum de 3 mile a fost rechemat și acesta. Curentul puternic de valuri ce năvălea spre sud, mâna pe supraviețuitori dealungul țărmului până către Sandwick. In total ajunseră pe uscat vr'o 70 de oameni în viață salvați de locuitori. Toți erau însă atât de istoviți, încât abia 11 din ei au rămas de fapt în viață. Dela sine se înțelege, că pescarii și țăranii i-au primit cu brațele deschise, dându-le tot ajutorul. Toți în unanimitate spuneau, că pe bordul vaporului „Hampshire" se află Kitchener împreună cu statul său major, plecând să reorganizeze radical armata rusească. Indată după reculegerea naufragiaților, cam la vr'o 4—5 zile după nenorocire, au fost chemați cu toții telegrafic la Londra la Amiralitate, pentru a da informații despre cele petrecute.

Insă ca și despre cei 14 dezertori din Invergordon, nici despre acești 11 oameni scăpați de pe „Hampshire" nu s'a mai auzit de atunci nimic. Este cât se poate de firesc ca naufragiații odată scăpați de moarte să-și fi deschis inima acelora, cari i-au scăpat, povestindu-le fără înconjur despre cei 14 dezertori, cari de bună seamă au știut sau au bănuit ceva despre misterioasele lăzi de pe vapor și a căror presimțiri s'au realizat într'un mod atât de grozav; vorbindu-le și despre prezența pe bord a lui Kitchener cu statul său major; apoi despre scopul călătoriei sale și în sfârșit despre cele două explozii. Naufragiații și salvatorii își dădură reciproc promisiunea de a-și scrie și de a se vizita mai târziu. Insă cu toată prietenia aceasta strânsă cu care i-a unit nenorocirea, nu s'a mai auzit niciodată vr'un cuvânt despre ei. Au dispărut și aceștia fără nici o urmă de pe fața pământului.

Odată cu plecarea acestor 11 oameni la Londra, în micul sat Birsay se iviră o mulțime de agenți secreți cari mergând din casă în casă intimidau oamenii cu grele amenințări, interzicându-le de a lăsa să ajungă în Anglia orice fel de informațiuni asupra exploziei de pe „Hampshire". Serviciul de control postal introdus odată cu prezența flotei lângă Scapa Flow, a fost mult întărit după scufundarea vaporului „Hampshire". Orice scrisoare, în care se amintea numai numele „Hampshire", a fost formal reținută și chiar circulația de persoane din Orkney, spre insula britanică a fost total întreruptă pentru un timp îndelungat.

„Hampshire" zace în mare la o adâncime de aproximativ 40 de metri, cam la 3 mile spre vest de Birsay-Bay și ceva mai la sud de Brough of Birsay. Deși o asemenea adâncime a apei este atât de mare încât ar putea fi atinsă numai de scafandri foarte experți și echipați cu aparate speciale, este totuși curios, că până astăzi nu s'a făcut încă vr'o explorare temeinică a vaporului. Pentru liniștirea poporului englez s'ar fi putut cerceta dacă „Hampshire" a fost aruncat în aer de o mină sau torpilă venită din afară, sau printr'o bombă cu fitil așezată în interior. Fiindcă faptul, că două din misterioasele lăzi cu documente pe cari în Belfast însuși Mr. Nathan a dispus să fie aduse pe bord, conțineau bombe și mașini infernale, este azi o acuzație rostită în mod public.

Scufundarea lui „Hampshire" după dovezile a câtorva sute de martori oculari, a avut loc în 6 Iunie 1916, seara la orele 8½. In aceeaș zi, cam pe la orele 3 după masă, așadar cu 5 ore înaintea catastrofei, apăru în Dublin un ziar irlandez naționalist (adecă bolșevic) anunțând pe frontispiciu cu litere groase: „Kitchener goes the hell!" (Kitchener se duce în iad!) Un număr din acest ziar se află în posesia ducelui de Northumberland.

Plecarea lui Kitchener spre Rusia a fost — bine'nțeles — discutată în comun acord cu șeful statului major rusesc. Pentru primirea lui Kitchener țarul a chemat la sine pe cel mai de încredere adjutant al său, pe generalul Dessino, care comanda pe atunci un corp de armată în Polonia. Dessino, care nu știa pentru ce trebuia să se prezinte înaintea țarului, a auzit într'o gară unde aștepta acceleratul de Petersburg, un grup de Jidani discutând asupra sosirii lui Kitchener în Rusia, simțindu-se contrariat că Jidanii considerau chestiunea drept o nenorocire. Ajuns în fața țarului, acesta îi comunică în mare taină, că Kitchener va sosi cu vaporul „Hampshire", și-l însărcină pe Dessino să-l conducă împreună cu statul său major la Tzarskoe-Selo, fără ca misiunea engleză să ajungă în contact cu vreo altă persoană. Iswolsky, ministrul de externe de pe atunci, urma să-i mai dea instrucțiuni complementare. Dessino răspunse țarului că lucrul acesta nu este nici un secret, de vreme ce el cu o zi mai înainte auzise într'o gară un grup

© BCU CLUJ

de Jidani discutând asupra sosirii apropiate a lui Kitchener. Ţarul nu vroia nici decum să-l creadă şi-l concedie pe Dessino aproape supărat. Iswolsky, cu care Dessino se întreţinu asupra amănuntelor primirii şi a găzduirii, nu vroia să dea crezare povestii lui Dessino.

Acestea sunt comunicările pe care Lordul Alfred Douglas le-a putut expune în adunarea amintită mai sus. Această întrunire a avut loc sub preşedenţia generalului Hainas, care a fost sprijinit în funcţiunea sa de cunoscutul explorator şi călător Harri de Windt, de colonelul Nichols, de generalul Prescor Decie, şi de mai mulţi membri ai înaltei aristocraţii engleze.

Faptul, că până acum guvernul englez n'a dat nici un comunicat oficial despre moartea lui Kitchener, faptul, că cei 14 dezertori şi cei 11 supravieţuitori de pe „Hampshire" au dispărut fără urme; faptul, că un ziar bolşevic din Irlanda a adus vestea despre scufundarea cu 5 ceasuri înainte de catastrofă — şi că bolşevicii din Rusia cu 10 zile înainte de moartea lui Kitchener vorbeau pe faţă despre nenorocirea ce s'ar întâmpla, dacă acesta ar veni în Rusia; şi însfârşit faptul, că cel mai înalt funcţionar al serviciului secret, care în Belfast a adus misterioasele lăzi pe bord, se numea tocmai Nathan; — din toate aceste amănunte adunarea a tras concluzii largi, despre care cei de faţă n'au putut să se mai îndoiască cu o implacabilă consequenţă dela cauză la efect; adevăraţii vinovaţi au fost demascaţi".

Acesta e cuprinsul comunicatului englez.

Din aceste informaţiuni ciudate nu este grea formarea unei concluziuni. Jidovimea bolşevică a făcut încă din 1916 toate preparativele pentru distrugerea imperiului ţarist şi nimicirea poporului rus. O reorganizare militară a Rusiei i-ar fi incomodat peste măsură. Deaceea a trebuit să se împiedice sosirea lui Kitchener cu statul său major. Dar bolşevismul jidovesc nu înzadar posedă complici ai săi până şi în oficiile de stat şi în diferite guverne ale ţărilor străine. Deaceea şeful jidan al serviciului de siguranţă a putut să pună neîmpedicat de nimeni, în Belfast maşinele infernale pe vaporul lui Kitchener, — şi toţi bolşevicii din guvernul englez au colaborat pentru a împedeca până astăzi descoperirea atentatului.

„Mâna Ocultă" lucrează mai departe nu numai în Anglia, ci în toate părţile lumii. Ea îngrămădeşte crime peste crime atât de grozave, încât naivitatea minţii omeneşti nu le poate cuprinde. Dar măsura se va umplea odată!

Dacă însă o crimă atât de grozavă a putut să rămâe până acum nepedepsită, — şi dacă întreg aparatul oficial al Angliei şi-a dat concursul pentru a muşamaliza asemenea lucruri monstruoase, — atunci oare cine guvernează astăzi în Anglia?" ...

Knud Flemming.

Deşi am publicat acest document senzaţional în *„Calendarul românesc"* din Ianuarie 1925, totuşi am socotit necesar a-l fi reprodus, după un interval de aproape 4 ani, pentrucă repetarea adevărului în lupta noastră, serveşte mişcării L. A. N. C., luminând pe cei nedumeriţi.

I. C. Cătuneanu.

Complotul bolşevic.

De vre-o câteva săptămâni se judecă la Cluj de Consiliul de Războiu un grup destul de considerabil de comunişti din Ardeal. După nume toţi sunt străini şi mai ales Jidani. (Mai jos vom face apelul nominal şi cazierul fiecăruia). La 1 Aprilie 1927, am denunţat tot dela această tribună un nucleu comunist venit dela Budapesta, după deruta lui Bela Kun, dar autorităţile de atunci n'au dat nici o ascultare denunţului nostru. Organizaţiile comuniste văzându-se necontrolate, iar corifeii lor având intrare la autorităţile noastre ca la ei acasă, îşi urmau programul aproape pe faţă.

Procesul acesta ne desvălue origina circumcisă a comunismului şi legăturile lui oculte cu organizaţii diametral opuse ca ideologie, dar cari servesc acelaş ideal jidovesc şi anume cu francmasoneria, capitalismul iudaic şi în fine legăturile lui naturale cu sufletul oricărui perciunat.

A trebuit ca ocazia congresului studenţesc dela Oradea-mare să desvălue obrăznicia acelora, cari subminează temelia statului nostru; a trebuit să provoace studenţimea la reacţiuni, cari ne-au costat milioane, dar au deschis ochii autorităţilor noastre de stat incomplecte şi slab plătite, că pericolul e destul de mare şi foarte bine organizat.

In denunţul nostru apărut în coloanele acestei reviste la 1 Aprilie 1927 ne-am ocupat mai ales de geneza comunismului unguresc şi legăturile lui cu comunismul de pe întreg globul pământesc.

Comunismul unguresc era pregătit conform „Protocoalelor Sionului" graţie toleranţei ungureşti faţă de rasa circumtăiată, mai înainte de marele războiu. Francmasoneria gentilă i-a stat la dispoziţie şi cu bani şi cu Jidani. Zarul a căzut pe *Jacobovics zis astăzi Jászi Oszkár* — fost profesor de sociologie — să conducă organizarea din timp a comunismului unguresc cu ramificaţii până unde poate. Numitul a utilizat toate mijloacele, ca terenul să fie bine pregătit când va suna ora. A început o acţiune destructivă prin presă, literatură şi cluburi. Cluburi escalate dela high-life-ul aristocraţiei ungureşti, până la micile soviete de proletari unde năcăjiţii îşi împărţeau pâinea copiilor lor iubiţi dar fără vlagă, cu cârciumarii jidani. Deasupra acestora domina *„Societatea de studii sociologice" (Társadalomtudományi társaság)* cu faţada compusă din aristocraţia latifundiară şi intelectuală ungurească în parte trecută prin ritualul francmason, dar condusă de un nucleu iudaic, secondat de puroiul de gazetari circumcişi, cari confinau atmosfera capitalei ungureşti. Cu ajutorul banilor munciţi de naivi şi amestecaţi cu fondurile francmasoneriei, Jászi a redactat revista politică *„Secolul XX" (Huszadik század)* unde pe lângă alte studii şi-a publicat şi critica severă adresată organizaţiei de stat romane; poate cea mai bună de când datează istoria, şi pe care cel mai luminat cap politic din epoca modernă, Mussolini, vrea să o întroducă în Italia. A scos revista literară decadentă *„Nyugat" (Occidentul)* care a rupt legătura cu tradiţia clasică a literaturii ungureşti scrisă de elemente eterogene maghiarizate, care literatură clasică a creiat epoci istorice în viaţa poporului unguresc. Ziarul *„Világ" (Lumea)* îşi avea şi el programul binedefinit, prin care se încerca să se producă un haos în sufletul unguresc şi cu glas de sirenă *Aradi Viktor şi alţii* se ademenească pe Români şi celelalte minorităţi din Ungaria pentru beatitudinea edenului Comunei viitoare.

Acţiunea aceasta bine condusă pe spatele şi banii altora a reuşit de minune.

Bela Kun a instalat dictatura comunistă la Budapesta, a tăiat şi a spânzurat, cât a putut. Oculta presidată de Jakobovics conducea din umbră, îşi intindea tentaculele ei miraculoase în toate direcţiile sigură

© BCU CLUJ

fiind că la finea anului 1919 avalanşa haosului şi a mirosului acru de sânge nevinovat va ajunge la graniţele Galiei, cari graniţi au mai fost încercate de o hoardă comunistă condusă de Atila. Dar oculta s'a înşelat. A întâlnit un obstacol, care nu putea fi înfrânt decât cu o luptă piept la piept. Era Romănia, care la Mărăşti, Oituz şi Mărăşeşti şi-a adus aminte de Rovine, Podul înait şi Călugăreni. Era poporul român care în concepţia lui clasică, nu-şi poate imagina niciodată promiscuitatea comunistă. Bela Kun sub presiunea aceloraşi Români a plecat cu câteva proselite şi cu un vagon de ţigări groase în haosul moscovit. Jászi a plecat la Viena de unde a condus mai de parte organizaţia ocultă comunistă. Din cadrele perciunate şi ritual ciontate, clasaţi după aptitudini ne-a trimes nouă un stat major; apoi Iugoslavilor, Cehoslovacilor şi celorlalte popoare sudest europene, încercate de războiu şi de grija consolidării lor de state tinere.

Statul major sosit la noi, a întemeiat aici o „Societate de studii sociale" cu faţada compusă din naivi avizi de publicitate şi reclamă, i-a înhămat pe aceşti naivi să stea de paravan, în dosul căruia să pregătească lovituri dureroase organizaţiei noastre de stat naţional. Aceasta societate condusă ocult de un anume Diénes, furul bibliotecilor din Budapesta, avea legături cu şefii organizaţilor muncitoreşti dela noi. Se cunosc legăturile lui Diénes cu Aradi Viktor, loc de întâlnire era la Biblioteca Universităţii. Monitorul acestei societăţi este revista „Korunk" redactată de Diénes.

Revista amintită, finanţată credem tot de francmasoni ca şi publicaţiile lui Jászi face şi acum un comunism deghizat. Deghizat, nedeghizat la noi prinde numai la elementele eterogene, şi în special la minoritarii, cari se închină la salteaua rituală; Românul mândru de graniţele trase până acum, chiar extrem de neîndestulit cu epoca, dus la Alba-Iulia la marea adunare dela 6 Mai a aşteptat verbul unei consolidări meritate după atâtea jertfe, care nu ştim dacă l-a primit.

La vecinii noştri Bulgari, am observat iritaţii periculoase comuniste, cari se explică prin atavismul lor asiatic, barbar şi comunist. Popoarele primitive şi-au început viaţa prin practica comunistă. Mai întâiu Roma a legiferat proprietatea şi libertatea individuală, noi suntem sclavii acestui atavism romanic şi credem, că nu am ajuns la apogeul din care să ne aruncăm în braţele începutului haotic şi inconştient.

Bilanţul acestor emisari după aproape zece ani de activitate este puţin productiv, cel puţin la noi. Martor ne este procesul ce se petrece acum la Cluj, unde inculpaţii sunt în majoritate zdrobitoare Jidani, puţini minoritari cu identitatea profesiunei slab determinată, unul sau doi Români, cari au vrut să ajungă în publicitate fără a avea meritul să fie comentaţi. Pe banca apărării sunt mai mulţi Jidani, apoi descendenţi de trădători de ţară, grăbit vine şi Dem. Dobrescu, ţăcălie speriată din „Noaptea furtunoasă" a lui Caragiale, probabil un bulgărel doritor de reclamă şi gustări. Apoi vine dl Aurel Lazăr făptuitor de cărămizi la temelia Românieî-Mari, dar profitor de spirturi şi alte materii inflamabile, cari ar putea incendia de o sută de ori mai mult, decât a clădit el.

Este adevărat, că aceştia nestingheriţi în propaganda lor, au ajuns aşa departe încât li se pare foarte natural să-şi ducă mai departe planul. O solidaritate revoltătoare pe planul ideilor comuniste între acuzaţi şi banca apărării, încât procesul pare mai mult o tribună electorală, decât un proces penal, care trebue să dea loc la sancţiuni.

Să trecem la apelul nominal şi la cazierul pe care fiecare şi l-a recunoscut în faţa instanţelor. *Aradi Viktor* căpetenia, este un intelectual. După propriile declaraţii comunist şi anarchist, cu ocazia revoluţiei lui Bela Kun a stat în rezervă, desigur după indicaţiile ocultei. De Bela Kun, un negroid analfabet mâncăcios şi nesătul de plăceri lumeşti se putea dispensa oculta la un moment dat, era cel dintâiu care trebuia lansat, dictatura inteligentă trebuia să între în alte mâni, după-ce bruta s'a umflat de plăceri ca şarpele boa. Aradi Viktor observator al ocultei, după cum declară el, — era grădinar şi comisarii poporului după vorba lui îl căutau în secret, — trebuia cruţat de suspiciuni, ca graţie culturii şi cunoştinţelor de oameni să poată lucra mai departe.

Venit la Cluj, a fost bine documentat asupre planului ce trebue să urmeze. A închiriat o vilă în str. Kert nr. 13 într'un cartier foarte rar frecventat şi atunci numai de perechi amoroase, cari n'aud şi nu văd. Doamna Aradi, Aurora Lăpuşteanu, funcţionară la Biblioteca Universităţii, un loc liniştit, unde soţul plănuitor putea să facă ce-i place, să se întâlnească cu tot clubul de cetitori roşii moşteniţi de noi, din revoluţia ungurească. Puteau să-şi comande reviste şi cărţi nepermise dela Willi Münzenberg pe adresa văduvei Meder, pe cari servitorul le oprea şi le da lui Aradi. Acel servitor complice şi acum e acolo, şi ce bun şi românesc serviciu ar face un voluntar care conform legii ar trebui să fie numit. Aradi Viktor geolog, venit la Cluj s'a grăbit să scoată *Secolul XXI*, credem finanţat ca şi secolul precedent de francmasoni, sau alţi bani jidoveşti, care secol, deşi la noi suntem în plină reformă agrară nu se ocupă de identitatea nici unui firicel de pământ, ne cum să pătrundă în straturile dătătoare de noi cunoştinţe. *„De ce n'ai rămas grădinar, huma pe care trebuie să o cunoşti în intimitatea ei ţi-ar fi echilibrat sufletul iudaic sau iudaizat (el declară că e catolic) nu te mai ocupai de insignifiante secole, verdeaţa ţi-ar fi adus aminte de un Dumnezeu creştinesc prea bun şi prea drept şi nu te angajai în complotul Iehovei cu un cazier de grozăvii executate de cei ce se închină lui.* „Dar e prea postumă mâna de creştin ce i-o întindem. In strada Kert nr. 13, aduna studenţi ruşi din Basarabia în conventicole, cari pregătiau lovituri mortale statului nostru, cum de pildă de după paravan dădu şi el o mână de ajutor ca să reuşească greva căilor ferate din 1920. Tot la fel o frumuseţe a Internaţionalei III. Dr. Irina-Goetz-Diénes după cursul de fizică medicală, pe motivul că n'au înţeles bine materia, aduna pe studenţii bulgari în conventicole secrete. Credem, că mai potrivit era să fi oprit pe studenţii români, cari mai greu înţelegeau acel curs, execrabil de savant, decât Bulgarii, cari o înţelegeau foarte bine.

Conventicolele cu acei studenţi nu au dus la rezultatul dorit. El trebuia să meargă mai departe. Şi-a procurat cărţi şi manifeste comuniste, pe cari le trimetea la oamenii lui, cari apoi conform consemnului le răspândeau unde credeau de cuviinţă. In acest timp a intrat de geolog la o firmă pe str. Cogălniceanu afirmative cu 3000 Lei lunar. Dar straturile pământului nu-l îndestuleau, s'a gândit la o afacere rentabilă. A deschis o librărie cu numele „Cultura" în strada Matia nr. 2, pe care a pus-o sub conducerea lui Grünwald Armin, un individ roşcat şi creţ, care nu ne poate minţi, că este catolic.

Librăria se alimenta cu cărţi şi reviste dela editura *„Neuer deutscher Verlag"* din Berlin, condusă de Willi Münzenberg, secretar la *„Ajutorul roşu"*, perciunat pleşuv (aşa sunt cei din Germania) exilat din Austria ca indesirabil.

Cu ce puteau să mai exploateze

© BCU CLUJ

naivitatea şi punga bieţilor proletari pentru cotizaţiile propagandei subversive? A aranjat o expoziţie volantă de scene din Rusia sovietică unde căţeii umblă cu colaci în coadă şi cu scene dela noi unde Haia Lipschitz şi Forizs în diferite rânduri au încercat să se sinucidă în închisoare, deoarece le lipsea confortul de parasiţi ai pielei pe cari îi aveau în abundanţă în *ghetto*. Intrat pe uşile primitoare ale închisorii cazierul lui Aradi îl considerăm de închis.

Dr. Rozvány Jenő o stârpitură levantină, semnatarul statutului Internaţionalei bolşevice dela Moscova, sufletul întregului complot bolşevic, se dă drept un Mesia al ghilotinei rasei umane.

Urmează *Müller Kálmán* dela Timişoara, preşedintele uniunilor din ţară, care a aranjat, ca Inaltul Regent şi Patriarh Miron Cristea să nu fie primit cum se cuvine şi s'a lăudat tovarăşilor, că i-a făcut festa ministrului Lupu când a venit cu aceeaş ocazie la Timişoara. A ţinut întruniri clandestine, a împărţit manifeste, a trimis la Alba-Iulia şi Bucureşti agenţi comunişti să facă propagandă printre ţăranii adunaţi la cele două mari adunări. Ce neşansă. Românii adunaţi voiau să audă acelaş glas al lui Bărnuţiu din 1848, acelaş „Deşteaptă-te Române" al lui Andrei Mureşianu, nu s'au dus să mănânce merindea uscată a paştilor jidoveşti. Acest Müller nu are o biografie aşa de detailată, deoarece nu este intelectual propriu zis, aşa că îi închidem cazierul.

Mai avem pe *Schwarz Sigismund* din Oradea în casa căruia organele de ordine au găsit pe *Freund Francisc* inginer şi logodnic al *Ilenei Schwarz*. Din distracţie şi ca minorei Frederica viitoarei cumnate să nu-i fie frică singură, au bătut la maşină manifeste comuniste. Intâmplarea a făcut ca acest inginer să facă cunoştinţă la sindicatul funcţionarilor comerciali cu comuniştii *Lenárd Árpád* şi *Weisz Jolán*, cari i-au devenit foarte simpatici.

Tordai Viktor a luat parte la întruniri, a împărţit manifeste, la adunarea dela Bucureşti a avut delegaţie şi chiar a fost cu manifeste şi broşuri. Acest Tordai este portar la un hotel din Târgul-Mureş. Oare siguranţa statului n'ar fi mai bine folosită dacă în locul acestui comunist ar fi un voluntar iubitor de ţara lui?

Pe ceilalţi îi trecem la apel fără a ne mai ocupa de cazierul stereotip, este de datoria justiţiei militare să-i documenteze pe toţi asupra faptelor. Deci să defileze repede *Simó Géza*, *Dan Ştefan* corb alb., *Zoon Sándor*, *Kahana Jolán*, *Imre Aladár*, *Koltek Imre*, *Kőváry Gábor*, *Bukova Francisc*, *Lénárd Irma*, *Lénárd Árpád*, *Szenkovics*, *Baga János*, *Imre Petre*, *Braun Jolán*, *Steinhardt Izidor*, *Lazar Ödön*, *Laczó Juci*, *Steinhardt Herman*, *Neuman Ernest*, *Dr. Kertész Dezső*, advocat la Oradea-Mare, are legături cu Viena, *Gubis Adam*, *Dr. Szántó Dezső*, advocat Oradea-Mare, *Klein Eugen* (Oradea).

Procesul decurge cu toate tipicăriile unui proces penal, cu mici senzaţii caraghioase, ca de exemplu: să cheme de martori pe Scotus Viator, Friedhoff Nansen, oameni serioşi şi onorabili, cari nu se amestecă în afaceri de prestidigitaţii şi scoatere de panglici pe nas, de cari sunt foarte meşteri acuzaţii. Ba fiind vorba de *„Ajutorul roşu": exploatare de sudoare şi nenorociri transformate* în monedă iscarioteană, giovinele advocat Pătrăşcanu, spune, că în conducerea centrală este şi scamatorul de cifre Einstein.

Ba lise trimet certificate de bună purtare cu stampila „Ligii drepturilor omului" şi iscălitura prevenitului Barbusse. Lumea jidovească este agitată în jurul acestui proces, francmasoneria îşi trimite oamenii ca să depună favorabil pentru acuzaţi, presa ei duce o campanie deşănţată în contra intereselor statului român, iar comuniştii de pretutindeni dau lupta pe faţă.

Acuzarea are un material documentativ aşa de sdrobitor încât suntem siguri de rezultatul dreptăţii, care se va da. Avem credinţa în judecătorii, cari ascultă acest proces, că vor avea *mândria romană* de-a marca maiestos un *„police verso"*. Că au venit o serie de martori, cari au declarat după cum le-a dictat conştiinţa, cum este Comisarul de siguranţă Carol Chendi şi Inspectorul general al Siguranţei dr. Eugen Bianu, caracterizaţi prin o cinste exemplară, şi un simţ desăvârşit de buni Români, apoi Rădulescu, care a fost bine documentat asupra declaraţiilor sale de Alex. Keresturi Olteanu le lăsăm pe seama reportagiilor zilnice ale cotidianelor.

Dar nu putem trece cu vederea depoziţiile de martori ale fruntaşilor naţional-ţărănişti. Nu înţelegem de ce au fost chemaţi ca martori, şi mai puţin ne putem documenta asupra depoziţiilor favorabile ale dlui Vaida. Credem că d-sa este cu mult mai ambiţios, decât să fie făcut acest gest la ordinul lui Pangal şeful Lojei francmasonice, căreia aparţine. Ceilalţi fruntaşi ai partidului naţional-ţărănesc, cari au fost chemaţi sau s'au oferit de martori au făcut depoziţii ruşinoase, au depus aproape faţiş pentru ideia comunistă. Să ne închipuim, că acest partid ar avea legături cu lumea comunistă, şi că masele poporului se adună să fie împărtăşite cu otravă *Kuşer*, prea ar fi detestabil. In tot cazul cerem altora, cari n'au depus sub jurământ să-şi examineze conştiinţa de Români, să studieze acest proces, care este un atentat reuşit contra ideologiei româneşti.

Sunt două tabere distincte, cari vreau să ajungă deasupra. Este *Neamul Românesc* cu trecutul lui şi cu toate aspiraţiile în viitor, să devină paza latinităţii în orient, concentrat într'o singură conştiinţă şi voinţă naţională, în inimosul şi hotărîtul comisar regal căpitan Negulescu, în jurul spadei căruia să grupează toată suflarea românească pentru reuşita izbândei şi *monstrul semit* secondat de întreagă presa iudeo-maghiară, de anumita presă şi durere de presa naţional-ţărănistă. Presa iudeo-maghiară se năpusteşte ca o hienă dornică de sânge asupra justiţiei militare româneşti, care îşi face datoria după lege. Opinia publică românească ar trebui să se unească într'un gând şi o vorbă, să ceară socoteală scribilor hidoşi, cari poate fac parte din tagma şi complotul acelora pe cari îi apără. Incă nu e târziu ca presa naţional-ţărănistă să facă *mea culpa* să vadă clar, să fie sinceră, nu de altceva, dar mai mult pentru cetitorii ei cari sunt oameni de omenie. Să facă bine să nu onoreze cu numele de *muncitori* pe neşte borfaşi de rând şi conspiratori de domeniul codului penal comun. Să nu apere pe indivizi cari la cazier sunt trecuţi cu mai multe nume, cari în procesul actual s'au substituit, s'au prezentat ca martori în locul altora, bine înţeles este comod să juri în numele altuia. Ca să fi de aceeaş părere, numai din motivul că fruntaşi ai partidului, apără pe preveniţi în calitate de advocaţi nu e tocmai serios. Domnule Maniu, purificaţi cadrele, numai din pietate faţă de strămoşul D-tale Bărnuţiu, care a fost un mare antisemit şi un mare Român.

Trecem la icoana situaţiei comuniste din Ardeal. Am cunoscut statul major trimes de Jászi Oszkár la noi. In acelaş timp avem minoritatea maghiară, care este în stare să se alieze cu ori şi cine numai himera pe care o urmăreşte să o poată ajunge. In centrele ardelene, cari sunt mai mult iudeo-maghiare decât româneşti se fac fel de fel de planuri. Organizarea siguranţei statului este insuficientă. Funcţionarii sunt slab

© BCU CLUJ

plătiți și în cazuri de descoperiri frumoase nu sunt remunerați, așa că la prima vedere ne face impresia, că comploturile s'au organizat sub ochii noștri, crezându-ne preveniții, că noi suntem total orbi, și o ducem într'un *„dolce far niente"* creiat acum zece ani. Aveau și dreptate când indivizi nepoftiți și certați cu justiția în alte părți au alergat la noi, aici au devenit cetățeni, cu toate că după lege numai după 10 ani de ubicațiune și de bună purtare poate deveni cineva cetățean român. Ori pentru Ardeal abia la 1 Decemvrie se împlinește zece ani dela Unirea cu Țara Românească. Politicianii veroși, fie dela guvern, fie din opoziție s'au ocupat numai de căpătuială în complicitate cu noii veniți pe spatele elementului românesc. Ardealul întreg împănat cu comuniști, irendentiști. Norocul nostru este, că țăranul român cuminte își cântă doina tot ca pe vremuri, tulburat numai de demagogia fără rost a partidelor politice, deoarece verbul subversiv al lui Aradi și Rozvány nu-l înțelege.

De zece ani Consiliile de Răsboiu din România mereu judecă la comuniști; cu o hotărîre mai fermă a organelor noastre de stat am putea expulza pe toți aceia cari caută să ne producă neplăceri, deoarece porul român nu ascultă de planuri fantastice.

Românul nu poate fi comunist deoarece mentalitatea lui este clasică, ceea ce putem vedea în cântece, în povești și în întreaga literatura poporală. La poporul român nu se potrivește subconștientul explosiv și psichoza postbelică pe cari o preconizează o seamă de scribi ai ocultei comuniste.

Structura noastră sufletească este atât de desăvârșită, încât nu rămân colțuri, în cari s'ar găsi elementul subconștient dătător de tulburări sociale neprevăzute. Acesta este rezervat popoarelor nomade și seminomade, cari își mai păstrează obiceiul de a gusta urme de sânge uman, spre a-și aduce aminte de vremurile de antropofagie.

Sufletul românesc trebue să aibă o serbare a împăcării, pentru un moment să fie concentrat ca o formidabilă forță de deslănțuire din mânile reci de reptilă ale Moscovei rituale. Oamenii politici să-și aducă aminte de atribuțiile lor, să mai lase afacerile, demagogia și cel puțin a patra parte din activitatea lor să o închine ideii naționale integrale.

Incheiu cu **„Police verso".**

Dr. Lazăr Isaicu.

In legătură cu procesul bolșevicilor, ce se judecă la consiliul de răsboiu din Cluj.

Intr'una din ședințe s'a petrecut o idilă caraghioasă și anume av. *Pătrășcanu* a oferit acuzatei sinucigașe *Haia Lipschitz* un buchet de flori roșii. Această prevenită a insultat țara și a declarat, că comuniștii noștri se vor opune cu arma, când România ar ataca Rusia sovietică și că Basarabia a fost răpită. In calitate de fostă studentă a insultat în instanță studențimea română, spunând, că toți studenții sunt comuniști.

Ne întrebăm, cine a avut interesul să sustragă dela dosar piese doveditoare, referitor *la Iuliana Kahana* și *Tordai Viktor,* ce personagii fără scrupul sunt hoții acestor piese și credem că în nici-un caz n'a fost justiția militară, care are lipsă de acele piese.

Cetim în „Curentul" că avocații Dobrescu și Aurel Lazăr apără gratuit în acest proces, ceea ce nu ne vine a crede deoarece procesul durează de câteva săptămâni. In acelaș loc cetim, că acest proces a costat până acum 2 milioane lei. Comisarul regal a amintit faptul petrecut la procesul bolșevic dela Chișinău în Martie 1926, când s'a arătat că sume mari de bani trimise de „Ajutorul roșu" dela Wiena condus de Paul Scholtze au jucat rol în acel proces. Dealtfel observăm prezența la proces a lui Dr. *Iosif Herzfeld* care s'a prezentat ca membru al Inaltei Curți de Casație din Berlin, până când caricatura stereotipă a semnat în buletinul de înscriere dela Hotel Astoria, că e comerciant, iar în pașaport e trecut ca advocat și notar, dar realmente este membru în conducerea „Ajutorul roșu" dela Berlin, de sub presidența lui Willi Münzenberg. Numai naivii pot crede, că acesta a venit cu mâna goală dela Berlin.

In definitiv ce caută acest individ la un proces, unde acuzații vor fi condamnați și numai din motivul că au avut legături cu *„Rote Hilfe",* și ce e mai mult ia loc de frunte pe banca apărării. Oare nu era cazul, ca acest individ să fi fost poftit să o șteargă din țară, cum au șters-o *Barbusse* și soții, cari totuși se prezentau ca aparținători ai „Ligii drepturilor omului", organizație care este tolerată la noi și are și membri de de tristă memorie. (Costaforu, scribii din Sărindar etc.), deși azi știm că numita Ligă este tot birou comunist. Comisarul *Chendi* care cu alte ocaziuni a dat dovadă de vigilență, cum de n-a luat măsuri ca acest curier periculos să fie percheziționat și înaintat consiliului de răsboiu!

Nu mai înțelegem autoritatea de stat a siguranței, când un comisar al ei în exercițiul funcțiunei este atacat de Pătrășcanu în plină stradă cu 80 de muncitori, și numitul mai stă pe banca apărării.

Apărarea și-a început pledoariile. Este uimitor cum acești asociați ai ideilor subversive sau numai beneficiari ai banului moscovit, se pretează să-și bată joc de ce are mai sfânt poporul nostru românesc. Să râdă de ideia de patrie (nu înțelegem pe apărătorii jidani, cari n-au nimic cu patria română); apoi la afirmația comisarului regal, că Christos și credința strămoșească ne-a susținut două milenii, avocatul Vicol, și-a bătut joc de Christos și morala lui într'un mod obraznic.

Nu putem încheia decât cerând, ca să se facă ordine cât mai în grabă, opinia publică românească n'o să mai tolereze mult timp pe acești indivizi avortați.

Congresul U. N. A. L. Cine reprezintă presa românească. Luni în 24 Sept. a avut loc la București congresul general al „Uniunii naționale a foștilor luptători". (U. N. A. L.) In numele presei românești n'a vorbit nimeni și acest gol a crezut de bine să-l întregească Jidanul ocnaș Em. Socor dela presa jidovească, fost dezertor din armata română, deși credem, nedelegat de nimeni în numele presei românești. Reproducem după „Curentul" cele spuse de susnumitul, la acest congres: „Dl Em. Socor, spune că se raliază la toate cererile juste ale f. l., încredințând congresul că presa va fi alături de ei, până la îndeplinirea tuturor acestor cereri". Iată cine vine să se ralieze „la toate cererile juste ale f. l." în numele întregii prese românești, în realitate fiind reprezentantul presei jidovești. Oare d-nii Jidani de ce nu s'au raliat cu toții în timpul răsboiului la cererile acestor luptători, cari și atunci au fost tot așa de juste ca și acum? Răspunsul e ușor de dat, atunci trebuiau sacrificii, acum vorbe, atunci puteau să-și peardă viața, acum numai să câștige. Dintre sacrificii și vorbe pentru o patrie străină lor, Jidanii aleg totdeauna ultimele. La întâiele nici chemați nu prea au venit, la ultimele (cazul de mai sus, precum și numeroase altele) vin și nechemați.

© BCU CLUJ

In atenţia Ministerului de Interne.

Cifre cari vorbesc...

In Nr. 18 al revistei „Administratia Română“ din 15 Sept. 1928, Dl Iuliu Pascu membru în Consiliul superior administrativ publică un articol întitulat „Notarii comunali, primii factori ai erarchiei administrativ.

In articolul de sus se spun între altele următoarele: „Este cu desăvârşire straniu ca tocmai funcţiunea cea mai de bază a Statului, funcţiunea administrativă şi organele sale, cu cari cetăţenii vin zilnic în permanent contact, *funcţiunea cea mai onorată în trecut, se află astăzi la noi într'o aşa tristă decadenţă şi aceasta spre cel mai mare rău al ţării şi al neamului.*“

Continuând mai departe Dl Pascu spune: „Din nefericire însă funcţiunea de notar şi de pretor şi-au perdut cu totul prestigiul pe care-l aveau înainte de războiu în Ardeal, etc.“

Cred că fiecare dintre notarii şi pretorii români cari au cetit articolul de sus, au lăcrămat de durere, fără a se întreba: oare de unde obvine acest rău?

Deci pentruca fiecare bun Român să-şi poată face o icoană clară despre răul ce zace în administraţia românească din Ardeal şi izvoarele acestui rău, am găsit de bine a întocmi o statistică despre situaţia notarilor din Ardeal din care reese numărul mare de străini, în mâna cărora s'a încredinţat soartea comunelor şi a poporului paşnic din această parte a ţării.

Populaţia din Ardeal e nemulţumită cu administraţia de azi, însă nu administraţia e de vină, ci persoanele străine de neamul nostru, cari sub scutul acestei administraţii româneşti, îşi bat joc de interesele noastre superioare de stat, lucrând întotdeuna în detrimentul acestei ţări, ca astfel să producă nemulţumirea cetăţenilor.

„Postul de notar e o funcţiune foarte importantă, întrucât notarii sunt adevăraţii conducători ai comunelor rurale.“

Notarul e chemat a aplica legile, regulamentele de administraţie publică, ordonanţele, instrucţiunile etc., în comunele rurale.

Dela buna aplicare a lor depinde bunul mers al administraţiei. Durere însă că aceste legi, regulamente etc., aproape întotdeauna, din partea unor notari străini de neamul nostru, se aplică cu intenţiune, greşit, numai ca să provoace nemulţumirea populaţiei, ca astfel să servească cu credinţă, pe aceia cari lucrează contra acestei ţări.

In administraţia din Ardeal dela unire încoace au intrat o mulţime de străini de neamul nostru şi în deosebi Jidani, cari fac orice (afaceri, geschäft), numai administraţie nu. Aceşti Jidani sunt adevăraţi jupuitori ai populaţiei sărace dela ţară.

Pentruca fiecare bun Român să afle numărul notarilor străini, iată statistica exactă pe judeţe.

In statistică, locurile de notari vacante, în speranţa că vor fi complectate cu Români, au fost trecute la Români.

N-rul curent	JUDEŢUL	Numărul total al notarilor	Dintre aceştia sunt	
			Români	Străini
1	Alba	60	47	13
2	Arad	120	75	45
3	Bihor	134	66	68
4	Braşov	38	21	17
5	Caraş	59	35	24
6	Ciuc	38	11	27
7	Cluj	74	34	40
8	Făgăraş	43	31	12
9	Hunedoara	93	65	28
10	Maramureş	33	11	22
11	Mureş	76	34	42
12	Năsăud	52	25	27
13	Odorheiu	56	6	50
14	Sălaj	100	38	62
15	Satu-Mare	73	33	40
16	Severin	67	35	32
17	Sibiu	73	43	30
18	Someş	70	30	40
19	Târnava-Mare	84	30	54
20	Târnava-Mică	62	20	42
21	Timiş	172	54	118
22	Treiscaune	48	7	41
23	Turda	45	25	20
	Total general:	**1670**	**776**	**894**

De-asemenea avem în Ardeal un număr foarte mare de străini, în conducerea judeţelor. Publicarea acelei statistici va urma.

NB. Cele mai bune posturi sunt ocupate de străini, aproape în întregime de Jidani.

I. Dilea-Veneţianu.

Pentru cititori!

Fiecare bun Român este dator să citească unul dintre ziarele de mai jos:

„Apărarea Naţională“ — Iaşi.
„Apărarea Naţională“ — Arad.
„Solidaritatea Creştină“ — Brăila.
„Sentinela“ — Focşani.
„Buzduganul“ — Buzău.
„Svastica Bănatului“ — Timişoara.
„Chemarea“ — Botoşani.
„Facla Românească“ — Bucureşti.
„Pământul Strămoşesc“ — Iaşi.
„Deşteptarea“ — Huşi.
„Libertatea“ — Orăştie.
„Lumea şi Ţara“ — Cluj.
„Lumina satelor“ — Sibiu.

„Patria“ din Cluj şi Jidanii.

Atrag atenţiunea naţional-ţărăniştilor de bună-credinţă, asupra mentalităţii şi opiniilor celor dela Patria, în legătură cu Jidanii. In articolul său din 27 Septemvrie, sub titlul *„Duca şi Tătărescu organizatori de progromuri antisemite“*, referindu-se la senzaţionalele descoperiri ale Jidanilor dela Brassói Lapok — Patria, o ia pe aceeaş strună, afirmând cu Jidanii în cor, că: L. A. N. C., adecă mişcarea antisemită, are legături cu partidul liberal, şi că după *concilliabilul(?)* modestei mele persoane cu dl Ministru de Interne Duca, îndrumat fiind la dl Subsecretar de Stat Tătărescu, s'a permis şi organizaţiei noastre politice o adunare la Braşov, astfel înţelegând Miniştri Ţării Româneşti, menţinerea *păcii între confesiuni.*

Ce însemnează aceasta? Reprezintă aici Patria interesele Românilor ori pe acelea ale Jidanilor? Aici nu mai poate fi vorba de alianţă între Români şi Evrei, ci de adevărată trădare. Cei dela Patria, aici fac serviciul coadelor de topor, în secătuirea codrului secular, al neamului românesc, ajutând la exploatarea acestuia de către lepra jidovească.

L. A. N. C., singura şi cea mai idealistă organizaţie politică, care mai poate respira curat românește, ne-având Jidani;

L. A. N. C. — o insulă curată, într'o mare de bălării şi bâlciu de interese politice;

L. A. N. C., deţinătorul ideilor de conservare ale întregului Neam Românesc, e scoasă de Patria din rândul *celor îndreptăţiţi la drepturile ce sunt acordate cetăţenilor români.*

După Patria, acum, în secolul umanitarismului de speţă nouă a puterii internaţionale a finanţei evreeşti şi a iubirii de argint, L. A. N. C. e o bandă de huligani sălbatici, ce ameninţă Jidanii cu progromurile şi *periclitează pacea între confesiuni.*

Nu i se poate tolera deci L. A. N. C. dreptul de a-şi spune şi ea cuvântul, căci arătând adevărata psihologie a Judaismului faţă de creştinism, aceştia s'ar putea eventual răsvrăti contra paraziţilor şi păduchilor ce-i copleşesc, şi atunci *ce ne facem cu pacea dintre confesiuni.*

Se sbiară deci ca din gură de şarpe, la cel mai timid pas de intrare în legalitate, legalitate pe care tocmai această „Patrie“ o trâmbiţă şi o promite de-atâta timp.

După stăruinţe îndelungate, după drumuri la Bucureşti şi trecând prin

© BCU CLUJ

audiență ministerială — nu conciliabul — câștigă și L. A. N. C., în fine dreptul de a vorbi în public și cu toate că uneltele liberale dela Brașov (pref. de județ și cel de poliție) au zădărnicit și această adunare, Miniștri României Mari, cari au cutezat de data aceasta să se conformeze și față de noi, legii, sunt apostropați de Jidani și de jidăniți, ca aliați și organizatori în ce privește „progromurile" noastre antisemite.

Atrăgând atențiunea național-țărăniștilor de bună credință asupra celor constatate de Patria și în șirele de mai sus și la cele constatate de mine, m'am gândit în primul rând la unii intelectuali, mai ales preoții și învătorii din jud. Brașov, cu cari în propaganda mea de vară m'am întreținut.

Cercați, iubiților, și schimbați D-voastră, dacă puteți, ceva din ținuta aceasta a „Patriei" și a conducerii, care permite o astfel de nuanțare a semi oficiosului dela Cluj, și în proporția ce vă succede, Vă vor lăsa și Jidanii și îmi voiu schimba și eu părerea de procentul de judaizare al acestei gazete și al partidului al cărui organ este.

Nicolae Popa
prof. — Cluj.

Naționalismul în sport.

Azi când presa jidovească se laudă cu idei umanitariste, pe când Jidanii practică în ascuns preceptul talmudic de *„Tob toif șebegoim harog"*, *„Smulge inima goimilor și pe cel mai bun dintre creștini ucide-l"*, când guvernul și politicianii din toate partidele se feresc să comenteze vre-o ispravă a Jidanilor săvârșită în dauna Tronului, a Bisericii, a Armatei sau a Neamului nostru; când presa noastră zisă românească ocolește sub tăcere toate faptele naționaliste creștine, chemate să deschidă ochii poporului român asupra marelui pericol jidovesc ce ne amenință — pe zi ce trece — tot mai stăruitor cu nimicirea economică, politică și religioasă — ne vine nespus de bine văzând că totuși mai există Români care se afirmă cu mândrie în toate manifestările lor și ocolesc cu demnitate tot ce nu este Român de origine.

Din întâmplare ne-a căzut în mână Statutele *„Societății române de vânătoare* **Fazanul"** *din Timișoara aprobate cu D. M. No. 5582/1925.* Reproducem din aceste statute un pasaj din „capitolul III: despre membri, drepturile și datorințele lor" Art. 4:

„Membri Societății de orice categorie, pot fi numai cetățeni români, de origine română".

Să fim bine înțeleși: Cetățeni români de origine română. Acest punct are menirea să apere societatea *„Fazanul"* de elementele jidovești arogante, obraznice și insinuante, întocmai cum art. 7 din Constituția României mici apăra țara de invazia jidovească.

Din acest motiv și pentru demnitatea de a se afirma ca Români, neamestecați cu alte neamuri, felicităm pe conducătorii soc. „Fazanul" între care găsim pe Dl Al. Țieranu ca secretar. Domnia sa este inimosul ostaș al L. A. N. C. și președinte al organizației naționaliste creștine din județul Timiș-Torontal. Aducând drept pildă pasagiul reprodus mai sus, îndemnăm toate societățile culturale, economice și sportive românești să imiteze dispoziținea referitoare la membri, a soc. „Fazanul" din Timișoara.

Șt. Peneș
Cluj.

Mișcarea cooperatistă dincoace de munți.

Observațiuni generale.

Reproducem mai jos următoarele sănătoase considerațiuni și îndrumări strânse sub titlul *„Observațiuni generale"* publicate în broșura *„Cooperația de credit și economie din Ardeal și Banat"*, care broșură, răspândită printre participanții la conferința cercului cooperatist, ținută în Cluj la 20 Sept. 1928, este datorită muncii fără preget a bunului Român, luminat și energic, ce poartă numele **I. Modrigan**, director al Federalei „Zorile" din Luduș.

*

„Rezultatele obținute de cooperație până azi în Ardeal și Banat sunt cu atât mai apreciabile, cu cât se va ține cont de piedicile care au stat în calea mișcării.

Piedecile sunt generale și speciale.

Intre piedicile generale, cea mai însemnată este puțina pregătire pentru a înțelege mișcarea cooperatistă. Stadiul de desvoltare istoric al țăranului român din Ardeal și Banat, cu puține excepțiuni fericite — ca în părțile mărginenești, unde avem o țărănime mândră, inteligentă și cu un adânc simț comercial și în Banat unde avem o țărănime înstărită — încolo țăranul nostru încă nu pricepe rostul înjghebărilor economice și în special cooperatiste. Țăranul nu intră în mișcarea nouă de teama înșelăciunii. Are o atitudine, dacă nu dușmănoasă, cel puțin de expectativă bănuitoare. Această rezervă din partea lui este explicabilă, că în trecut nimenea n'a intrat în satele românești, să le aducă ceva, ci numai ca să ia. Nu sunt departe vremile când sătenii noștri, mai ales la munte, când vedeau un nădrăgar intrând pe partea de din jos a satului, umpleau coastele de cealaltă parte, de frică să nu fie cumva vre-un perceptor, cari singuri veneau să-i caute, însă nu ca să aducă ceva, fără să le liciteze ceea ce își câștigaseră cu grea trudă, fie pentru impozitele datorate la stat, fie pentru datorii la bănci, sau procese pela avocați.

După o muncă de atâția ani, această atitudine s'a schimbat întrucâtva. Neîncrederea și răceala cu care erau primiți înainte propagatorii cooperatiști, începe să se topească, mai ales că cooperația le grăește în un limbaj foarte simplu și pe înțelesul lor — că 18% cât ia o bancă populară nu este 30, 40 sau 50% cât le ia băncile capitaliste și cămătarii improvizați acum după războiu, la sate. Țăranul a început să înțeleagă ori cât de redusă este pregătirea lui, că economia lui nu poate să suporte dobânzi, de 30, 40 sau 50%. — El înțelege și vede din pilde zilnice că o economie care este împovărată cu dobânzi mari, pe lângă ori ce eforturi, în câțiva ani este distrusă.

Această nepricepere a țăranului ar trebui să o înlăture intelectualii satelor: preoții și învățătorii. Candidații de preoți și învățători, în școală învață de toate, afară de știința cum să fie folositor neamului nostru pe teren economic la sate, așa încât atunci când ajung în viața satelor, cu toată marea lor bună voință, idealism și jertfă de sine, — pe care trebue să recunoaștem că le au în mare măsură — nu pot face mult, pentrucă nu știu ce să înceapă și și cum să înceapă. In necunoscut cei mai mulți nu au îndrăsneala de a se aventura. Unii sufer neîncrederea de care sufere și țăranul. Ei au o singură avere — cinstea — și pe aceasta nu vreau s'o peardă în

© BCU CLUJ

aventuri economice. Lipsa de pregătire îi face incapabili de inițiativă, așa încât în multe sate, țăranii se conduc singuri, iar intelectualii stau la o parte. Aceasta însă nu este bine pentru ei, căci va veni vremea când ideia va birui și încercările vor fi o realitate, iar ei atunci nu vor mai putea să intre în mișcare, în rolul de conducător, căci cei ce au muncit pentru biruința ideii, nu se vor mai da înlături pentru a le face loc și se vor trezi în satele lor cu o puternică mișcare economică înjghebată fără concursul lor, pe care ei nu vor putea-o stăpâni și ca intelectuali ei ar trebui să o conducă și stăpânească.

In seminare și școlile normale ar trebui să se propună temeinic cooperația, pentruca tinerii preoți și învățători, când ies în lumea satelor să cunoască structura și formele de înghebare și administrare a instituțiilor cooperative, nu să o învețe din practică, căci practica de de multe-ori se plătește scump.

Cu toate aceste lipsuri de pregătire economică, în general cooperația în Ardeal și Banat, este condusă în cea mai mare parte de preoți și învățători. Câte dibuiri nu le-au trebuit, câte încercări nu au făcut și de câte greutăți nu s'au isbit! Mulți au biruit. Au biruit cei a căror însuflețire nu era trecătoare și care nu se angajaseră în această luptă cu alte gânduri, decât cu gândul de-a face bine poporului, pe care-l conduceau. Au căzut acele unități a căror conducători erau angajați în mișcarea capitalistă și care s'au angajat în mișcarea cooperatistă cu gând de căpătuială și când au văzut că procopseala nu vine, au încetat a mai da concurs mișcării. Intelectualii care sunt în acest fel sunt de-a dreptul criminali, ca și mama care dă naștere copilului și-l aruncă în drum, fără a se mai îngriji de el. Mai bine este, dela început să nu promită concursul, dacă nu au gând serios de muncă, căci conducerea bună a unei unități cooperatiste cere muncă stăruitoare și nerăsplătită, ori de multe ori răsplătită prea puțin, căci pentru idee este dezastruos ca o unitate să dea de greș și unde o unitate s'a distrus, multă vreme nu se va mai putea întemeia alta.

Dintre piedicile speciale cea mai însemnată este *organizarea capitalistă străină*. Băncile românești până la 1918 au fost pentru elementul românesc din Ardeal și Banat, ceeace este astăzi cooperația. Au făcut eforturi enorme pentru ridicarea stării materiale și intelectuale a țărănimii. Astăzi dacă nu ne dau un ajutor efectiv, cel puțin nu ne sunt contra, însă altfel se prezintă cazul cu băncile capitaliste străine. Aceste bănci înjghebate pe vremea de stăpânire ungurească, între care unele au un trecut de 50—60 de ani, dispun astăzi de capitaluri și rezerve foarte însemnate și mai sunt alimentate pe ascuns și de piața străină, au ramificații în toate localitățile mai de seamă din provincie, iar agenții lor cunosc și cele mai depărtate cătune. Aceste organizări bancare străine, în ascuns, fac o propagandă întinsă nu numai contra înjghebărilor cooperatiste, ci contra tuturor încercărilor românești de organizare economică. Lupta lor însă este stăruitor îndreptată contra cooperației, în care văd un rival periculos, căci unde pătrunde cooperația nu se mai pot lua dobânzi de 40 și 50%, și nu mai pot exploata satele românești, ca mai înainte.

Problema creditului rural în Ardeal și Banat trebue rezolvată fără amânare, căci astăzi din lipsă de date statistice, care singure ne-ar putea orienta în haosul financiar al satelor, nu putem statori precis cât de mult grevează ipotecile străine, pământul țăranilor noștri. Credem însă, cunoscând trecutul, că situația nu ne esfe înfloritoare. Până la 1914, până când avem statistice, situația era următoarea: pe moșii românești erau credite ipotecare a băncilor ungurești în sumă de 21.149.108 cor. aur; a băncilor săsești 5.143.500 cor. aur, adică 26.292.608 cor. aur în total, ceeace era o sumă enormă, dacă luăm în socotință că creditul ipotecar românesc pe moșiile străine abia făcea 5.699.145 cor. aur și aceasta pe moșii ungurești, pe moșii săsești nu avem nimic. E o credință general răspândită că țăranii și-au plătit datoriile, însă e greșită, căci este drept că au plătit vechile datorii, însă s'au îngreuiat cu datorii noui, adevărat că nu ipotecare, fără în mare parte cambiale, dar ori ipotecare, ori cambiale, datoria tot datorie rămâne. Dela 1918 încoace finanțarea satelor a rămas aproape numai băncilor străine, căci băncile românești au intrat în afaceri de comerț și industrie, care le-au distrus în mare parte. Singură „Albina" este care mai păstrează vechiul contact cu satele. Băncile străine dau bucuros credite țăranilor ori cât de mari, căci garanție mai bună ca țăranul nimenea nu poate da. El e datoraș cinstit, garanția lui este solidă, căci este în pământ, de aceea străinii, cari au rutina bancară aici în Ardeal și Banat, s'au aruncat lacomi asupra satelor din dublu motiv, comercial și național. Comercial, căci plasamentul la sate este sigur; național, căci pământul ipotecat mai curând sau mai târziu va ajunge în mâna lor, neputând suporta lungă vreme dobânzile mari. Pământul nu este al aceluia în caz de datorie, pe al cărui nume este scris la cartea funduară, ci al aceluia care ia rodul și rodul întreg merge în cămete. Țăranul are dreptul de a se bucura de muncă, pe care l-a avut în tot trecutul lui de iobag, dar dreptul de rod este al băncilor creditoare. Băncile populare din Ardeal și Banat, în lupta deschisă în care sunt angajate, vor avea totdeauna un dușman redutabil în instituțiile bancare străine, care dispun de credite suficiente, venite și pe ascuns din străinătate și sunt ajutate chiar și de Banca Națională a României cu reescont și care bănci cunosc bine terenul de plasament și au organizația bancară solidă, încă din vremile de stăpânire ungurească.

INFORMAȚIUNI

Poșta Administrației. *Din lipsă de spațiu, amânăm pentru numărul din 1 Noemvrie a. c. publicarea încasărilor făcute. Rugăm deci pe Dnii abonați, care au trimis banii și nu-și văd numele publicat în numărul prezent la poșta administrației, să fie cu răbdare până la 1 Noemvrie a. c.*

*

Originea lui Viktor Aradi. Din informația dată de „Țara Noastră" 7. Oct. 1928, aflăm și comunicăm marelui public, că *Victor Aradi* este Jidan de origină. Fiecare cititor înțelege acum mai bine zelul cu care partidul național-țărănesc, prin ziarul „Patria" dela Cluj își apără tovarășii semiți.

*

Carte importantă. Atragem atenția intelectualilor clujeni asupra cărții intitulată *Les forces secrètes de la Révolution* scrisă de *L. de Poncins*, apărută la Paris în 1928. Autorul desvălue, cu documente incontestabile, cele două forțe ascunse, cari fac să isbucnească orice revoluție: *Francmasoneria* și *Iudaismul*. O recomandăm în special Dlui Vaida-Voevod spre a se desmeteci, dacă mai este de bună credință, și a înțelege în ceasul al XI, că orice francmason, sub orice firmă și sub

© BCU CLUJ

orice titulatură ar figura, nu este decât o simplă păpuşă, condusă din umbră de un şef invizibil, către o ţintă, pe care bietul francmason nu o cunoaşte, dar a cărei atingere serveşte exclusiv cauzei Iudaismului.

*

„Foaia Diecezană" din Caransebeş are de colaborator pe un prim-rabin. Lucru de neînchipuit şi totuş fapt, că un prim-rabin să scrie la organul oficial al Diecezei Caransebeşului organ care trebue să fie cetit de întreaga preoţime a Eparhiei, şi să se găsească în toate arhivele parochiale.

In Nr. 26 şi 27 din 24 Iunie şi 1 Iulie 1928 din „Foaia Diecezană", organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeşului, găsim pe pagina întâiu articolul:

Inmormântarea şi cremaţiunea în lumina cuvântului lui Dumnezeu şi a istoriei scris de dr. Samuil Taubes prim-rabin din Caransebeş. Citeşte şi judecă, iubite cititor până unde a ajuns inconştienţa acelora care patronează şi conduc „Foaia Diecezană" din Caransebeş.

Intre numeroasa şi luminata preoţime a Eparhiei Caransebeşului nu se găsesc colaboratori creştini la organul de publicitate al Diecezei — de se recurge la proza iudaică a unui prim-rabin?

Patronii şi conducătorii „Foii Diecezane" din Caransebeş nu ştiu, că rabinii sunt acei farisei şi cărturari, care întreţin ura neîmpăcată în poporul lui Iuda, contra a tot ce este creştini şi cu atât mai mult în contra Bisericii şi slujitorilor ei?

Dacă ştiu acestea, cum de au spurcat coloanele ziarului — care trebue să fie purtător de lumină şi de îndemn la luptă aprigă şi hotărîtă contra iudaismului şi fiilor deavolului — cu proza unui fiu şi slujitor al deavolului, prim-rabinul Taubes?

Nu cerem nici explicări, nici scuze dela conducătorii „Foii Diecezane". Dorim îndreptarea păcatului comis, prin modul de a scrie în viitor, ca adevăraţi ostaşi ai doctrinei creştine; şi ca vrednicii luptători contra duşmanilor Bisericei noastre — Jidanii.

Reproducem mai jos, comentarele din nr. 30 şi 36 a gazetei „Renaşterea" organul oficial al Eparhiei Ortodoxe Române a Vadului, Feleacului, Geoagiului şi Clujului, în legătură cu colaborarea unui rabin la o gazetă bisericească:

„Confratele Foaia Diecezană din Caransebeş de vre-o două luni de zile are ca prim colaborator pe dr. Samuil Taubes, prim-rabin în Caransebeş, al cărui articole, cu repetite urmări, apar la locul de frunte. Nu ştim care-i motivul deschiderii coloanelor organului episcopesc din Caransebeş *unui prim-rabin, pentru plasarea unor articole*, cari n'au nici măcar scuza că sunt savant-teologice, ci numai o înşirare seacă de date istorico-biblice, lucru ce-l putea face orice mănuitor de scriptură a vechiului testament. Redacţia, profesorii de teologie, protopopii şi preoţii din Eparhia Caransebeşului nu au nici o problemă mai importantă pentru biserică şi preocupările preoţimii, pe care să o trateze în formă de articole în *„Foaia Diecezană"?*

Redacţia".

„Confratele Foaia Diecezană din Caransebeş în numărul din 5 August a. c. ne răspunde indirect observaţiilor noastre privitor la publicarea articolelor prim rabinului dr. Samuil Taubes. Motivele sunt: întâi că-i venit în Caransebeş din Bucureşti, apoi că-i „bărbat cu cunoştinţe largi atât în literatura profană cât şi în literatura teologică, aprofundând Testamentul nou, precum şi scrierile creştine". Este — mai departe — „filo român şi cu sentimente patriotice pronunţate" etc. Ba mai spune că tatăl său a fost 62 ani prim-rabin al Bucureştilor şi se bucura de prietenia *defunctului Rege Carol I.* Toate sunt însuşiri frumoase şi vrednice de apreciat, pentru a putea însă colabora la o foaie eparhială ortodoxă, oricine poate şti că îi lipseşte principala **însuşire de a fi creştin.** Publicarea acestor articole a provocat şi indignarea corespondentului ziarului „Curentul" din Bucureşti care în nr. din 22 Aug., face câteva observări nu tocmai plăcute la adresa conducătorilor eparhiei Caransebeşului, în legătură cu acest fapt.

Redacţia".

*

Situaţii din judeţul Turda. Primim pentru publicare: Târguşorul dintre munţi, Iara din jud. Turda este reşedinţa plasei Iara, încunjurată de un jur aproape românesc. Cu toate acestea, acest centru nu prea poate înainta. Au tost în Iara, din 14 prăvălii: 1 română, celelalte jidoveşti etc., din 8 cârciume: 1 română, celelalte jidoveşti etc. Să spună cineva din Iara sau jur, că l-a văzut pe Dl pretor intrând şi cumpărând ceva din prăvălia Românului sau să spună Dlui, că a făcut aceasta.

La 1 Februarie 1928 s'a căpătat primul brevet pentru cârciumă românească în Iara în Piaţa Unirii. Nu mult după aceasta a cerut brevet şi faimosul Jidan Leb Adolf din Iara, care atât acum, cât şi înainte de unire, numai a jefuit pe Români; acest Juda a cerut brevet tocmai lângă cârciuma Românului la distanţă de 3 metri. Nu s'a aflat nimeni să facă propunerea, decât „antisemitul" pretor Dl Dr. Popa, care brevet prin luna April 1928 a şi fost eliberat. Simţindu-se Românul nedreptăţit prin aceasta, a apelat la sprijinul bunilor Români, dintre cari cel dintâi a fost şi Dl prefect Candrea, dând ordin adm. financiare să se retragă brevetul Jidanului, ceeace s'a şi întâmplat. Insă Jidanul nu s'a mulţumit cu atât, a făcut demers la Minister, de unde posibil că i se va respinge apelul. Intre timp Prefectura judeţului Turda a dat ordin Preturei Iara, ca să raporteze ce e cu cârciuma Jidanului: e închisă sau nu. Pretorul în loc să raporteze ce l-a întrebat Prefectura, a chemat la el pe Jidanul Leb Adolf şi l-a ţinut în birou timp de 3 ore, dresând un proces verbal pe 4 feţe de hârtie, constatând, că nu Jidanul e vinovat, ci mai vinovat ar fi cârciumarul român. De altfel este cunoscută atitudinea Dlui pretor Popa, în privinţa naţionalismului. Numitul Jidan a spus că nu i-e frică, fiindcă îi stă într'ajutor Dl pretor. Oare până când?

*

In ciuda adversarilor noştri, L. A. N. C. lucrează. Nici măcar o notiţă, prizărită printre coloanele ziarelor noastre din capitală sau din provincie, nu spune cititorilor ceva despre activitatea Ligii. — Presa zisă românească înhămată intereselor de partid, cu combinaţiuni şi tovărăşii jidoveşti, tace.

In ciuda tuturor politicianilor şi-a tuturor ziarelor care voesc să ne îngroape sub tăcere, L. A. N. C. şi-a început activitatea.

Din 22—26 Sept. a. c. dl Prof. I. C. Cătuneanu, a vizitat oraşele Arad, Timişoara, Lugoj şi judeţul Caraş.

In acelaş timp dl George Cârlan, profesor în Suceava, vizitează judeţul Suceava, ţine consfătuiri, face noi organizaţii şi sfinţeşte drapele.

Din 7—10 Oct. Preşedintele suprem al L. A. N. C. dl A. C. Cuza a vizitat judeţul Botoşani şi a ţinut trei mari întruniri publice în *Hârlău, Coşula şi Botoşani.*

Alte întruniri şi vizitări de ale fruntaşilor Ligii sunt în perspectivă.

NU UITAŢI
a vă achita abonamentul
la timp

© BCU CLUJ

Oglinda partidului național-țărănesc

Pentru ca opinia publică românească să afle care este adevăratul suflet al așa zisului partid național-țărănesc, care nu se poate îngriji de soarta națiunii, compusă 80% din țărani, când ocrotește pe dușmanii neîmpăcați și ucigașii prin alcool ai țăranilor noștri, când ocrotește pe Jidani, tipărim mai jos textul manifestului apărut la Cernăuți, în preajma alegerilor comunale din 1925, care manifest pentru orice om de bună credință desvălue toată hipocrizia și lipsa de patriotism a fruntașilor partidului, ce minte țara zicându-și național-țărănesc.

Citiți și vă desmeteciți:

Fii ai lui Israel,

Alegerile pentru Comună se apropie. Fiți vigilenți, ochiul să vă fie viu și fără cruțare (Raschi, Esod, 14).

Guvernul liberal al lui Brătianu, voește să extermine Neamul Evreesc. Brătianu întreține și patronează din umbră bandele de huligani. Copiii noștri nu mai au dreptul să urmeze la școli. Fiii noștri sunt bătuți ziua în namiaza mare, până la sânge, iar unii au fost chiar omorâți. Sinagogile noastre sunt devastate și distruse iar odoarele sfinte ce nu pot fi atinse decât de rabini, sunt călcate în picioare și distruse de bandele liberale.

Brătianu este criminalul nostru. Brătianu a tras sabia contra noastră, dar de aceiaș sabie va muri.

Fii ai poporului ales,

Marele consiliu al U. E. R, precum și Marea Loje etc. întrunite în ziua de 4 Februarie, a hotărît ca toți evreii să dea voturile lor acelor partide cari vor susține drepturile evreilor încălcate de români

Nu vă lăsați deci înfricoșați de amenințările criminalilor de liberali și votați numai lista pe care sunt trecuți marii oameni de stat și protectori ai noștri în frunte cu D-nii: Nicolae Iorga, Maniu, Stere, Doctor Lupu, Vaida Voevod, Mihalache, etc.

Poporul ales și cel mai vechi al lui Israel, nu a fost și nu va fi niciodată învins iar cei care vor încerca să se atingă numai de noi îi vom distruge fără cruțare și fără milă.

Marea Lojă și Supremul Consiliu al României

Buchdruckerei G. w. b. h. Cernowitz.

Față de asemenea documente, față de faptele zilnic săvârșite de tovărășia național-țărănistă cu Jidanii în politica țării, întrebăm pe adevărații Români: până când vor mai asculta la torentele de vorbe goale, debitate în întruniri publice, numai și numai pentru ca tovarășii Jidanilor să pună mâna pe putere?

Infrățirea Românească

© BCU CLUJ